

LÄRMILJÖPROJEKTETS NYHETSBLAD

2020-05-26

Bakgrund

Under vårterminen 2018 tog projektidén form. Syftet med projektet är att skapa hälsofrämjande lärmiljöer i enlighet med Boverkets allmänna råd (Allmänna råd om friytor 2015) och det ligger i linje med kommunens mål om välmående elever. Fokus ligger på att skapa miljöer som underlättar undervisning utomhus inom olika ämnen och stimulerar till fysisk aktivitet. Det ska ske genom att utveckla en arbetsmetod där eleverna är delaktiga tillsammans med lärarna. Tanken är att när projektet är slut ska ett fungerande arbetssätt ha implementerats där en lärmiljöfond stimulerar skolor, men även förskolor, att på ett demokratiskt och elevdrivet sätt utveckla sina lärmiljöer utomhus.

Janne Jonsson som är anställd i projektet arbetar mest med trä i form av timmer. Om sågat virke används, är det i stor utsträckning OrganoWood. När obehandlat trä ska målas används i första hand linoljefärg. Trä som förankras i marken behandlas först med tjära. Detta för att få en så giftfri miljö som möjligt.

Detta har hänt under vårterminen 2020

Janne och Naturskolan har haft regelbundna **möten** under hela hösten och våren och det har varit möten med bland annat skolgårdsgrupper, rektorer, vaktmästare, chefer, driftstekniker och förvaltare på fastighetsavdelningen för att driva projektet framåt.

På **Gröndalsskolan** avslutades det omfattande arbetet med deras aktivitetspark. Området besiktigades av auktoriserad besiktningsman, några justeringar gjordes och en invigning hölls på aprils sista dag.

I Gröndalsskolans atriumgård där eleverna önskat körsbärsträd planterades två träd i april.

Utöver dessa fasta installationer har Gröndalsskolan och **Vanstaskolan** fått hästhinder som eleverna själva kan ställa upp på lämpligt ställe med avstånd och höjd som de anser bäst.

I maj etablerades projektet på **Svandammsskolan** för nya byggnationer efter elevers och lärares önskemål. Inledningsvis togs en modell på en korsspindel fram och under några dagar kunde eleverna se modellen förverkligas med hjälp av stockar i betydligt större format.

Ett mindre inramat område förses med **löst material** för att stimulera kreativ lek där eleverna själva bestämmer delarnas betydelse.

Aktivitetsparken för åk 4 - 9 på Gröndalsskolan invigdes 30 april. Bandet klipptes av Janne Jonsson vid flera tillfällen eftersom alla elever inte kunde samlas samtidigt p.g.a. pandemin.

Hästhinder triggas igång rörelseglädjen hos många elever. Här finns det också möjlighet att göra egna tidsobservationer och använda matematikens metoder för att presentera resultat.

En modell av korsspindel med design av Robert på Naturskolan.

Asfaltsmålningar - sommarjobb

Under våren skickades förfrågning ut till alla skolor om vilka asfaltsmålningar de önskar sig. Elever och lärare fick önska utifrån ett av Lärmiljöprojektet framtaget idédokument eller utifrån egna idéer. Alla önskingar är nu sammanställda och skisser och mallar har gjorts inför sommaren. Janne kommer att handleda **sammanlagt åtta sommarjobbare under två perioder** och måla så mycket de hinner under dessa sex veckor på alla kommunens skolgårdar. Målningarna ska bidra till lärande och fysisk aktivitet på skolgården.

Risker på skolgården

I Lärmiljöprojektet byggs det olika objekt som har som syfte att stimulera till fysisk aktivitet och lärande utomhus. Ett annat viktigt inslag i projektet är att skapa utemiljöer som innebär att elever kan utmana sig själva och ta vissa risker. Ordet risker är ofta förknippat med något negativt, men då gäller det att **skilja på positiva risker och negativa risker** eller t.o.m. med faror. Positiva risker är risker som eleverna själva tar, de är kalkylerade och är under kontroll av eleverna. Negativa risker, eller faror, däremot är sådana som eleverna inte kan förutse. Det kan vara utstickande delar på grund av bristande underhåll eller annat som eleverna omöjligt kan ha kontroll över. Dessa negativa risker eller faror ska undvikas och genast åtgärdas i utemiljön.

De möjligheter till positivt risktagande som tillförs utemiljön genom Lärmiljöprojektet är viktiga för elevernas utveckling och självförtroende. Egentligen är det självklart att barn och unga behöver ta risker för att få erfarenheter och utvecklas fysiskt och mentalt. Vilken fotbollstränare skulle till exempel komma på idén att **bara ha teoretiska studier med fotbollsspelarna** för att undvika risken att de skadar sig ute på fotbollsplanen under träning?

Etablering på Svandammsskolan och de första spadtagen för att förbereda spindelbygget.

If you don't take a step, you will never learn to walk.

ISGA

En av de viktigaste aspekterna med att ta risker är själva bedömningen av risker. Att lära sig göra **riskbedömningar** som barn är en förutsättning för att kunna göra lämpliga riskbedömningar i vuxen ålder. På så vis kan skador och olyckor undvikas i framtiden.

Vi ska inte heller underskatta **den där kittlande känslan** av att göra något riskfyllt, den där skräckblandade glädjen som kan infinna sig i en berg- och dalbana, i en skidbacke eller vid ett hopp från en klippa ner i det kalla vattnet. Det är läskigt, men som människa växer du och får större självförtroende.

Internationellt engagemang

Nynäshamns Naturskola, tillsammans med många andra naturskolor i Sverige, är medlemmar i det internationella nätverket ISGA, International School Grounds Alliance. Läs gärna den riskdeklaration som finns på organisationens hemsida:

www.internationalschoolgrounds.org/risk

Här står det bland annat att **"skolgårdar ska inte vara så säkra som möjligt, utan så säkra som nödvändigt"**. De ger också exempel på vad de menar med risker genom att beskriva barnet som tar sitt första steg. Utan det första riskfyllda steget, som kan resultera i ett fall med smärta som följd, kommer barnet aldrig att lära sig att gå. I deklARATIONEN hänvisas det till fler än 50 forskningsrapporter som stödjer tanken om att barn behöver ta risker för att bli kompetenta när det gäller riskhantering och kunna utvecklas som individer.

Janne med praktikanter arbetade utifrån modellen direkt på plats och här syns korsspindelns åtta ben och åtta ögon. Längden är ca 7 meter.

Läs mer på hemsidan www.nynashamnsnaturskola.se under GÅRDAR

Mats tel 076 125 87 92

mats.wejdmark@nynashamn.se

Robert tel 076 125 87 91

robert.lattman-masch@nynashamn.se

Janne

jan.a.jonsson@nynashamn.se